

עֲמֵהוֹן, מִכָּאן וְלִהְלֵאָה, כְּמָה דִּי־הִבּוּ לִיָּה חוּלְקָא
 לְאַתְפָּרְשָׁא מִנְהוֹן, הָכִי נִמְי יִהְיִין לְשָׂאָר עַמִּין,
 לְאַתְפָּרְשָׁא מִנְהוֹן לְתַתָּא.

תָּא חֲזִי, מָה הוּא רְזָא דְקָרְבָּנָא, לְקָרְבָּא שְׁעִיר, (לְקַבֵּל שְׁעִיר)
 וְלֹא מְלָה אַחְרָא. וְאַמְאִי שְׁעִיר בְּרֵאשׁ חֲדָשׁ, וְהִכָּא
 נִמְי שְׁעִיר. אֲלָא אִי תִימָא בְּגִין דְּאִיהוּ סְטָרָא דִּילִיָּה
 יָאוּת. אַמְאִי לֹא הוּי עֵז.

אֲלָא מְלָה דָּא אַצְטְרִיךְ, וְאִיהִי אֲשֶׁתְּכַחַת לְמֵאֲרִיהוֹן
 דְּחַרְשִׁין, דְּכָל עוֹבְדֵי־הוּ בְּמָה דְּלֹא (אֲתַחְבֵּר) יִהְיָ
 בְּנוֹקְבָא. וְעַל דָּא שְׁעִיר לֹא אֲתַחְבֵּר בְּנוֹקְבָא, בְּסִטְרִין
 דִּילִיָּה כְּלָהוּ. עֵז כַּד אֲתַחְבֵּר בְּנוֹקְבָא. וּבְגִין דְּאִיהוּ
 מְלָכָא, יִהְיִין לִיָּה בְּגִין יְקָרָא דִּילִיָּה, הָאִי דְּלֹא אֲתַחְבֵּר
 בְּנוֹקְבָא, וְלֹא יִהְיִב חִילִיָּה לְאַחְרָא. וְדָא אֲשֶׁתְּמוֹדַע
 לְאַיְנוֹן חַרְשִׁין, דְּמִשְׁתַּמְשִׁין בְּהַנִּי עוֹבְדֵי. וּבְגִינֵי כַּף,
 שְׂרִיין עַל הַהוּא שְׁעִיר, כָּל אִינּוֹן חֲטָאִיהוֹן.

וְתָא חֲזִי, אִף עַל גַּב דְּאִיהוּ חוּלְקָא לְהַהוּא סְטָרָא אַחְרָא,
 רְזָא הִכָּא, כָּל הַנִּי סְטְרִין אַחְרָנִין דְּלַתְתָּא, (דְּאַקְרוּן
 מִצּוּלוֹת יֵם) כְּלָהוּ מִסְאָבִין יִתִּיר. וְכָל מָה דְּנַחְתִּין דְּרַגִּין
 תַּתְּאִין, הָכִי מִסְאָבוּ דְּלַהוֹן יִתִּיר. וּבְגִין כַּף, בְּעֵז יִתִּיר
 חוּלְקִיהוֹן, בְּגִין דְּשְׁעִרָא (דף קפ"ה ע"ב) דִּילִיָּה תְּלִיא יִתִּיר
 מִבְּעִירָא אַחְרָא, כְּמָה דְּדִינָא דְּלַהוֹן תְּלִי לְתַתָּא בְּמִסְאָבוּ.

אבל האי מלכו חייבתא אחרא, מלכא דכלא בההוא
 סטרא, ברור איהו יתיר מסאבו דיליה, ולא מסאבו
 שלים כהני תתאי. ועל דא שעיר, דשער דיליה לא
 תליא, ולא שעיע. לא שעיע, בגין דההוא מסאבו
 דיליה. ולא תליא, בגין דלא יתתקף ביה מסאבו כהני
 תתאי, ועל דא ודאי שעיר ולא אחרא.

כפור, אמאי אקרי כפור, אלא בגין דנקי כל מסאבו,
 ואעבר ליה מקמיה, בההוא יומא. ועל דא, יום
 כפור: יומא דנקיותא, והכי קרינא ליה. כתיב (ויקרא טז) כי
 ביום הזה יכפר עליכם לטהר אתכם, כי היום הזה מבעי
 ליה, מאי כי ביום הזה. אלא בגין דאתדפי מקדשא
 לעילא, אתנקי (ב"א ואתנהיר) כתיב כי ביום הזה יכפר
 עליכם, יכפר וינקי בקדמיתא ביום הזה, בגין דיתדכי,
 ולבתר עליכם.

תו, יכפר ביום הזה, וינקי ליה בקדמיתא, וכל דא
 עליכם, בגינכון אצטריך לנקאה ליה, ולדכאה
 ליה בקדמיתא. יכפר, מאן יכפר. אלא דא הוא עלמא
 עלאה, דנהיר ונקי לכלא. ועל דא פלהו סטרין בישין,
 דאקרון מצולות ים, אתעברו. וכמה דאינון מצולות ים
 תליין, הכי נמי תלייא שיערא (ס"א דיליה, דהוא סטרא וכו') דיליה
 כל ההוא סטרא דלהון, ושערא דההוא סטרא לא שעיע.

כְּגִוּוֹנָא דָּא פְּתִיב, (ויקרא טז) וְכִפֹּר עַל הַקֹּדֶשׁ מִטּוֹמְאֵת בְּנֵי
 יִשְׂרָאֵל וּמִפְשְׁעֵיהֶם לְכָל חַטָּאתָם. וְכָל חַטָּאתָם
 מִבְּעֵי לֵיהּ, אֵלָּא לְהִנָּאָה לְהוֹן, מִכָּאן וּלְהִלָּאָה לְכָל
 חַטָּאָם דְּלֵא יִכִּיל מִקְטָרְגָּא לְשִׁלְטָאָה עַל־יֵיהּ (ועל דָּא)
 בְּיוֹמָא דְּכַפּוּר, דְּאִיהוּ קְנוּחָא דְּכָל חוּבִין, וְנִקְיוֹ דְּלְהוֹן.
 בְּעָאן יִשְׂרָאֵל לְנִקְאָה גְּרַמִּיֵּהוּ, וּלְמַהֲךְ יַחְפִּי רַגְלִין,
 כְּמִלְאֲכֵי עֲלָאִין. חֲמִשׁ עֲנוּיִין, בְּגִין לְאַסְתֵּייעָא בְּחֲמִשׁ
 סְטָרִין עֲלָאִין, דְּיוֹמָא דְּכַפּוּרֵי אַפִּיק לֹוֹן, וְאִינוּן תְּרַעִין
 דִּילֵיהּ.

וְאִי שְׁתִּיָּה קָא חָשִׁיב, דְּאִיהוּ מִסְטָרָא דְּיִצְחָק, הָא שְׁתִּית,
 וְאִף עַל גַּב דְּבִכְלָל אַכִּילָה אִיהוּ, וְכִדִּין אִינוּן שְׁתִּית,
 וְעֲנוּיָא בְּתִרָאָה תְּשֻׁמִּישׁ הַמָּטָה אִיהוּ, וּבְדִרְגָּא שְׁתִּיתָאָה
 שְׁכִיחַ, וּלְקַבְלֵיהּ אַנְן עַבְדִּין עֲנוּיָא דָּא.

פְּתִיב (במדבר כט) וּבַעֲשׂוֹר לַחֲדָשׁ הַשְּׁבִיעִי הַזֶּה, וּכְתִיב (ויקרא
 כג) אַךְ בְּעֲשׂוֹר לַחֲדָשׁ. בְּעֲשׂוֹר, בְּעֲשִׂירֵי מִבְּעֵי
 לֵיהּ, מֵאִי בְּעֲשׂוֹר. אֵלָּא, בְּגִין דְּהִשְׁתָּא בְּיוֹמָא דָּא, כָּל
 דְּרַגְיָן עֲלָאִין, אַתִּיָּן אֵלִין עַל אֵלִין, לְמִשְׁרֵי עַל סִיְהָרָא,
 וְלֹאֲנִהָרָא לָהּ. וְכִלְהוּ בְּרֹזָא דְּעֵשֶׂר, עַד דְּסִלְקָא לְמֵאָה.
 וְכַד קִימָא בְּרֹזָא דְּמֵאָה, כִּדִּין כִּלָּא חַד, וְאִקְרִי יוֹם
 הַכַּפּוּרִים. וְעַל דָּא בְּעֲשׂוֹר, כְּמָה דְּאִתְּ אֲמַר זְכוּר, שְׁמוֹר,
 דְּכִלְהוּ אַתִּיָּן בְּגִין לְעֲשָׂרָא וְלֹאֲנִהָרָא בְּרֹזָא דְּעֵשֶׂר.

אַהֲדָר הָאֵי סָבָא רִישֵׁיהּ לְקַבְלִיהּ דְרַבִּי שְׁמַעוֹן, וְאָמַר
 לִיהּ, (רבי שמעון) הָא יְדַעְנָא דְשְׁאַלְתָּא תְּבַעֵי בְּהָאֵי,
 בְּעֶשׂוֹר לַחֲדָשׁ הַשְּׁבִיעִי. אָמַר לִיהּ רַבִּי שְׁמַעוֹן וּדְאֵי, (ס"א
 דָּא בְּעֶשְׂרֵי יָאוֹת הוּא, וְהָכִי הוּא, אָבֵל בְּעֶשׂוֹר אֲמַאי וְכוּ') בְּעֶשׂוֹר יָאוֹת הוּא.
 אֵי הָכִי הוּא, אֲמַאי סָלִיק לְמַאָה, וְהָא מְקַרָּא לָא אַתְחֲזִי,
 אָלָא דְסָלִיק לְשַׁבְּעִין, מִשְׁמַע דְכַתִּיב בְּעֶשׂוֹר לַחֲדָשׁ
 הַשְּׁבִיעִי, וְכַד מְעֶשְׂרֵי לְשַׁבְּעָא עֶשֶׂר זְמַנִּין, הָא וּדְאֵי
 סָלִיק לְשַׁבְּעִין. אָמַר לִיהּ, עַל דָּא אַהֲדָרְנָא רִישָׁא לְגַבְּךָ,
 דִּהָא יְדַעְנָא דְחַפְימָא אַנְתָּ.

תָּא חֲזִי, תְרִין רִזִּין הָכָא, חַד דִּהָא סִיְהָרָא חַדָּשׁ הַשְּׁבִיעִי
 אֲקָרִי, וּבְגִין כֶּךָ אֲקָרִי חַדָּשׁ הַשְּׁבִיעִי עֶשׂוֹר, בְּגִין
 דְקָא מְנַהֲרִין לָהּ עֶשֶׂר זְמַנִּין, הָא מַאָה. וְתוּ, הָאֵי מְלָה
 דְקָא מְרַת, וּדְאֵי לְשַׁבְּעִין סָלִיקָא בְּהָאֵי יוֹמָא, (וּבְדַרְגָּא דְשַׁבְּעִין
 אִיהוּ, וּבְדַרְגָּא דְמַאָה אִיהוּ. לְדַרְגָּא דְמַאָה לֹא שְׁלָמָא וְלֹא נִהָרָא.) וּבְהָאֵי דְרַגָּא
 דְשַׁבְּעִין, דִּהָא בְּיוֹמָא דָּא נְטִיל לְכָל עַמָּא דִּישְׂרָאֵל
 לְמִידָן, וְכִלְהוּ קִיַּיְמִין בְּנִשְׁמַתָּא יְתִיר מְגוּפָא, דִּהָא בְּיוֹמָא
 דָּא עֲנוּיָא דְנִפְשָׁא אִיהוּ, וְלֹא מְגוּפָא, כִּמָּה דַּאתְ אָמַר
 וְעֲנִיתֶם אֶת נַפְשׁוֹתֵיכֶם כִּי כָל הַנֶּפֶשׁ אֲשֶׁר לֹא תִעוּנָה.
 וְהָאֵי יוֹמָא נְטִיל לְכָל נַפְשָׁאן וְהוּוּ בְרִשׁוּתִיהּ, וְאֵי לָא
 קִיַּיְמָא בְּרִזָּא (נ"א בְּרִשׁוּתָא) דְשַׁבְּעִין, לִית לִיהּ רִשׁוּ בְּנַפְשָׁאן,
 (ס"א לְקִיַּיְמָא תַּמָּךְ) דְקִיַּיְמָא דְנַפְשָׁאן בְּרִזָּא (דף קפ"ו ע"א) דְשַׁבְּעִין,

כִּמָּה דַּאתְּ אִמֵּר (תהלים צ) יְמֵי שְׁנוֹתֵינוּ בְּהֵם שְׁבַעִים שָׁנָה
וְגו'.

וְאִי תִימָא נִפְשָׁאן דְרַבֵּי דֵּלָא אֲשֶׁלִּימוּ לְשַׁבְּעִין שְׁנִין לָא
שֶׁלְטָא בְּהוּ. וְדַאי שֶׁלְטָא בְּהוּ, אֲבַל לָא בְּשֶׁלִּימוּ,
כִּמָּאן דְזָכִי יוֹמִין סְגִיִּיאִין לְפִקוּדֵי אוֹרֵייתָא, וְעַם כָּל דָּא
בְּכֻלְהוּ שְׁבַעִין שְׁנִין אֲזֵלָא. וְעַל דָּא תַּנִּינָן אַחַד הַמְרַבֵּה
וְאַחַד הַמְמַעִיט. מֵאן אַחַד. בְּיַחְוּדָא דְשַׁבְּעִין שְׁנִין, מֵאן
דְּאִסְגִי, וּמֵאן דְּאִמְעִיט.

וְעַל דָּא, בְּיוֹמָא דְכַפּוּרֵי אֲעֵבֵר בְּכֻלְהוּ שְׁבַעִין,
וְאֲשֶׁתֵּלִים הֵאֵי דְרָגָא בְּכֻלְהוּ, וְכָל נִשְׁמַתִּין סִלְקִין
קָמִיָּה, וְדַאִין לְהוֹן בְּדִינָא, וְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא חַיִּים
עָלֵייהוּ דִּישְׂרָאֵל בְּיוֹמָא דָּא, מֵאן דֵּלָא אֲעֵבֵר טִינָא
מְרוּחִיָּה לְכַפָּרָא עָלֵיהּ, (בְּיוֹמָא דָּא) כִּד סָלִיק צְלוֹתֵיהּ בְּהַאי
יוֹמָא, טַבַּע בְּתַהוּא אַתְרֵי דְאַקְרֵי רַפֶּשׁ וְטִיט, וְאִיהוּ
מְצוּלוֹת (שֶׁלַח קס"ג ע"ב) יָם וְלָא סָלִיק לְאַתְעֵטְרָא בְּרִישָׁא
דְּמִלְכָא.

בְּיוֹמָא דָּא לָא אֲצִטְרִיךְ בַּר נָשׁ (וּיִקְרָא רַל"א ע"א) לְפָרְשָׁא
חֲטָאוֹי קָמִי אַחְרָא, בְּגִין דְכַמָּה אֵינּוֹן דְנִטְלֵי
הֵהִיא מְלָה, וְסִלְקֵי לָהּ לְעֵילָא, וְאִית סְהַדִּין בְּתַהֵיא מְלָה.
וּמָה (מִיבַח ז) מְשַׁכְּבַת חִיקְךָ שְׁמֹר פֶּתַחֵי פִּיךָ, כָּל שְׁכֹן אֵינּוֹן
דְּאֲזֵלֵי וְעֵינֵי לְקַטְרָגָא לוֹן, וְסַהְדֵי עָלֵיהּ. וְכָל שְׁכֹן

דְּחֻצִּיפוּ אִיהוּ לְקָמִי כְּלָא, וְחִלּוּל שְׁמָא דְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ
הוּא. וְעַל דָּא כְּתִיב, (קהלת ה) אַל תִּתֵּן אֶת פִּיךָ לְחֻטִּיא אֶת

בְּשׂוֹרְךָ. (מכאן והלאה רזא בגוון)

פֶּתַח וְאָמַר, (שמות יב) הַחֹדֶשׁ הַזֶּה לָכֶם רֵאשׁ חֲדָשִׁים וְגוֹ',
וְכִי כְּלָהוּ זְמַנֵּינ וְחֲדָשִׁין לָאו אֵינּוּן דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ
הוּא. (אֵלֵא חֲדָשִׁיכֶם לֹא כְּתִיב) אֵלֵא הַחֹדֶשׁ הַזֶּה לָכֶם, דִּילִי אִיהוּ,
אַבְל אֲנָא מְסָרִית לֵיהּ לְכוּן, דְּלְכוּן אִיהוּ בְּאַתְגְּלִיא, אַבְל
שְׁבִיעָא דִּילִי אִיהוּ, וְעַל דָּא אִיהוּ בְּכֶסֶה, וְלֹא
בְּאַתְגְּלִיא. יֶרְחָא דְלְכוּן, אִיהוּ בְּסִדּוּרָא, כְּסִדּוּר דְּאַתּוּן
אַבִּיב, דְּאִיהוּ אב"ג. י"ב אִיהוּ רְזָא דְג'. (ס"א וְאִיהוּ אב"ג כְּסִדּוּרָא
דְּאַתּוּן) אַבְל יֶרְחָא שְׁבִיעָא דִּילִי אִיהוּ מְסוּפָא דְאַתּוּן. (ס"א
תְּשֵׁרִי) מֵאִי טַעְמָא. אֶתּוּן מִתְתָּא לְעִילָא, וְאֲנָא מְעִילָא
לְתַתָּא.

הַאי דִּילִי. בְּרִישָׁא דִּירְחָא, אֲנָא אִיהוּ בְּאַתְכְּסִיא.
בְּעֶשְׂרָה דִּירְחָא, אֲנָא אִיהוּ, בְּגִין דְּאֲנָא בְּחֻמְשׁ
קְדָמָאִי, וּבְחֻמְשׁ אַחֲרָנִין, וּבְחֻמְשׁ תְּלִיתָאִי. בְּקְדָמִיתָא
דִּירְחָא אֲנָא אִיהוּ, בְּגִין חֻמְשָׁא יוּמִין. בְּעֶשְׂרָה דִּירְחָא
אֲנָא אִיהוּ, בְּגִין חֻמְשׁ יוּמִין אַחֲרָנִין. בִּט"ו דִּירְחָא אֲנָא
אִיהוּ, בְּגִין חֻמְשׁ תְּלִיתָאִי.

מֵאִי טַעְמָא כּוּלִי הַאי. בְּגִין דְּכָל יֶרְחָא דָּא מְעֻלְמָא
עֻלְאָה אִיהוּ, וְעֻלְמָא עֻלְאָה בְּרְזָא דְחֻמְשׁ אִיהוּ,

בְּכֹל זְמַנָּא וְזְמַנָּא, וּבְגִינֵי כֹךְ יִרְחֵא דָּא אִיהוּ בְּכֶסֶה, וְלֹא
 בְּאַתְגְּלִיָּא, בְּגִין דְּעֵלְמָא עֲלָאָה בְּכֶסֶה אִיהוּ, וְכֹל מְלוּי
 בְּאַתְפְּסִיָּא. וְיִרְחֵא דָּא דִּקּוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא אִיהוּ
 בְּלַחֲדוּי. כִּיּוֹן דְּמָטָא יוֹמָא דְּחַמְיֶסֶר, כְּדִין גְּלִיָּא. כֹּלֹא
 אִיהוּ מָטָא בְּחֻדְתוּתָא דְּסִיְהָרָא, וְסִיְהָרָא אֲשֶׁתְּלִימָת,
 וְאַתְנַהִירָת מְאִימָא עֲלָאָה, וְקִיִּמָא לְאַנְהָרָא לְתַתָּאי מְגוּ
 נְהוּרָא דְּלְעִילָא, וְעַל דָּא אֶקְרִי רֵאשׁוֹן, כְּמָה דָּאֵת אֶמַר
 (ויקרא כג) וְלִקְחֶתֶם לָכֶם בַּיּוֹם הַרְּאשׁוֹן. עַד הַשָּׁתָּא קִיִּימִי

כְּלָהוּ יוֹמִין בְּרוּזָא עֲלָאָה, מִכָּאן נַחְתִּין לְרוּזָא תַּתָּאָה.
 תָּא חַוִּי, מִיּוֹמָא עֲלָאָה הוּוּ אֵלִין יוֹמִין קְדַמְאִין, רוּזָא
 דְּעֵלְמָא עֲלָאָה, מֵאן דָּאִין דִּינָא דְּעֵלְמָא, דְּהָא
 דִּינָא לָא אֲשֶׁתְּכַח בְּהַאי עֵלְמָא, אֶלֹא מְדִינָא תַּתָּאָה, (ס"א
 רָזָא) דְּדָא (ישעיה נד) אֱלֹהֵי כָּל הָאָרֶץ יִקְרָא. דְּאִי תִימָא דִּינָא
 דְּעֵלְמָא דָּאִין לְעִילָא, אִי הָכִי לָא אֶתְקַרִּי עֵלְמָא דְּחִירוּ,
 עֵלְמָא דְּנְהִירוּ דְּכָל עֵלְמִין. עֵלְמָא דְּכָל חֵיִין, עֵלְמָא דְּכָל
 חִירוּ. וְאִי תִימָא מְדִינָא דִּיצְחָק. אִי אִיהוּ אֶתְעַר דִּינָא
 לְגַבֵּי הַאי עֵלְמָא, לָא יִכְלִין כָּל עֵלְמָא לְמַסְבֵּל, דְּהָהוּא
 אֲשָׁא תְּקִיפָא עֲלָאָה, לָא אִית מֵאן דְּסְבִיל לֵיהּ, אֶלֹא
 אֲשָׁא דְּלַתְתָּא, דְּאִיהוּ אֲשָׁא דְּסְבִיל אֲשָׁא.

אֶלֹא, כְּמָה דְּעֵלְמָא דָּא עֵלְמָא תַּתָּאָה דְּכְלָהוּ עֵלְמִין.
 הָכִי נְמִי כָּל דִּינֵוִי מְעֵלְמָא תַּתָּאָה, דְּאֱלֹהִים

שׁוֹפֵט. וְדָא אֶקְרִי דִּינָא עֲלָאָה עַל הָאִי עֲלָמָא, וּבְגִין
דְּאִיהוּ דִּרְגָא שְׁבִיעָאָה, לָא גְזִיר גְּזֵרָה עַל בַּר נָשׁ, אֶלָּא
מַעֲשָׂרִין שְׁנִין וְלַעֲיִלָּא.

אֲשֶׁגַח הָאִי סָבָא בְּרַבִּי שְׁמַעוֹן, וְחָמָא לִיהּ דְּזִלְגִין עֵינױ
דְּמַעִין. אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן, אִי הִיא שְׁבִיעָאָה,
אֲמַאי (דף קפ"ו ע"ב) מַעֲשָׂרִין שְׁנִין וְלַעֲיִלָּא. אָמַר לִיהּ, זַפְּאָה
מֵאן דְּמַלִּיל עַל אוֹדְנִין דְּשְׁמַעִין.

תָּא חֲזִי, בֵּי דִּינָא דְּלַתְתָּא בְּאַרְעָא, לָא גְזִרִין דִּינָא עַל
בַּר נָשׁ, עַד תְּלִיסַר שְׁנִין. מַאי טַעְמָא. בְּגִין דְּשִׁבְקִין
שְׁבַע שְׁנִין לְשְׁבִיעָאָה, אֱלֹהֵי כָּל הָאָרֶץ יִקְרָא. וְלִית רְשׁוֹ
לְבַר נָשׁ בְּאִינױן שְׁבַע. וְאִינױן שְׁבַע, לָא שָׂרְאן אֶלָּא עַל
תְּלִיסַר דְּלַתְתָּא, בְּאַרְעָא דְּאִינױן כּוּרְסֵיָא לְגַבִּיהּ, וּבְגִין
כֹּה, כָּל גְּזִרִין, וְכָל דִּינִין דְּלַתְתָּא, מֵאִינױן שְׁבַע שְׁנִין
דְּלַתְתָּא, כְּלָלָא דְּעֵשְׂרִין שְׁנִין אִיהוּ.

וְדִינָא דְּעֲלָמָא בְּרַאשׁ הַשָּׁנָה, עַל יְדָא דְּהָאִי דִּרְגָא
אִיהוּ, דְּאִיהוּ מִמָּשׁ קִיָּמָא בְּדִינָא עַל בְּנוֹי בְּהָאִי
עֲלָמָא, בְּגִין לְאַתְדַּכָּאָה לְגַבִּי עֲלָמָא עֲלָאָה, בְּגִין דְּלִית
לִיהּ סִיּוּעַ לְסַלְקָא וְלְאַתְדַּכָּאָה אֶלָּא מִגּוֹ תַתָּאי.

וְכַד יִשְׂרָאֵל אִינױן בְּחַמִּיסַר יוֹמִין, כְּדִין נָטִיל לְבְנוֹי,
לְפָרְשָׁא גְדַפּוּי עַלִּיָּהּ, וְלִמְחַדִּי עֲמַהוֹן. וְעַל דָּא
כְּתִיב וּלְקַחְתֶּם לָכֶם בַּיּוֹם הַרְּאִשׁוֹן, (נח ס"ב ע"א) פְּרִי דָּא,

אִיהוּ אֵילָנָא דְאֶקְרִי עֵץ פְּרִי, וְאִשְׁתַּכַּח בֵּיהּ פְּרִי. עֵץ
הָדָר: כְּמָה דְאֵת אָמַר (תהלים צו) הוּד וְהָדָר לְפָנָיו. מֵאֵי
טַעמָא אֶקְרִי הָדָר, וּמֵאֵן אִיהוּ הָדָר. אֵלָא הָא צְדִיק.
אִמֵּי אֶקְרִי הָדָר, וְהָא אֲתָר טְמִירָא אִיהוּ דְלִית לֵיהּ
גְלוּיָא, וְצָרִיכָא לְאִתְכַסֵּיָא תְדִיר, וְלִית הָדָר
אֵלָא מֵאֵן דְאִתְגַּלְיָא וְאִתְחַזֵּי. אֵלָא, אַף עַל גַּב דְאִיהוּ
דְרָגָא טְמִירָא, הַדוּרָא אִיהוּ דְכָל גּוּפָא, וְלֹא אִשְׁתַּכַּח
הַדוּרָא לְגוּפָא, אֵלָא בֵּיהּ. מֵאֵי טַעמָא. מֵאֵן דְלִית עֲמִיהּ
הָאֵי דְרָגָא, לִית בֵּיהּ הַדוּרָא, לְמִיעַל בְּבִנֵי נְשָׂא. קָלָא
לָאו עֲמִיהּ בְּדְבוּרָא, (ס"א בְּדְבוּרָא) וְהַדוּרָא (ס"א וְדְבוּרָא) דְקָלָא
אִתְפַּסֵּק מִנֵּיהּ. דִּיקָנָא, וְהַדוּרָא דְדִיקָנָא לָאו עֲמִיהּ, וְאַף
עַל גַּב דְאִתְכַסֵּיָא הַהוּא דְרָגָא, כָּל הַדוּרָא דְגּוּפָא בֵּיהּ
תְלִיא. וְאִתְכַסֵּי וְאִתְגַּלְיָא. וּבְגִין כֶּךָ עֵץ הָדָר אִיהוּ, עֵץ
דְכָל הַדוּרָא דְגּוּפָא בֵּיהּ תְלִיא, וְדָא אִיהוּ (בראשית א) עֵץ

עוֹשֶׂה פְּרִי.

כַּפֶּת תְּמָרִים, הִכָּא אִתְכַּלִּילַת אִתְתָּא בְּבַעְלָהּ בְּלֹא
פְּרוּדָא, כַּפּוֹת תְּמָרִים (ויחי ר"ב) כַּחֲדָא. וְעַנְף עֵץ
עֲבוֹת, תְּלִתָּא. וְעַלִּין דִּילֵיהּ, דָּא בְּסִטְרָא דָּא, וְדָא
בְּסִטְרָא דָּא, וְחַד דְשִׁלִּיט עֲלֵיהּ. וְעַרְבֵי נַחַל, תְּרִין.
דְלִית לְהוּ רִיחָא וְטַעמָא, כְּשׁוֹקִין בְּבִנֵי נְשָׂא. (ובגין כֶּךָ) לוֹלֵב
נְטִיל כְּלָהוּ, כְּחוּטָא דְשִׁדְרָה קִימָא דְגּוּפָא. וּמָה דְנִפְיִק

לְבַר טַפַּח, הָכִי הוּא, בְּגִין לְאַשְׁלֵמָא וּלְאַפְקָא כְּלָא,
וּלְשִׁמְשָׁא כַּדְקָא חֲזִי.

(ובגין כך) בְּהֵנִי זִינִין, בְּעֵי בַר נֶשׁ לְאַתְחֲזָא קָמִי קוּדְשָׁא
בְּרִיךְ הוּא. עֲלִין וְטַרְפִּין דְּהֵנִי תַמָּרִים, אֵינּוּן כָּל שְׂאֵר
חִילִין דְּאַתְאֲחֲדוּן בְּאֵינּוּן כְּנוּיִין דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא אֲקָרִי
בְּהוּן. בְּגִין דְּבַעֲיִנּוּ (ס"א לְאַתְחֲדָתָא) לְתַתָּא כְּגוּוּנָא דְלְעִילָא,
דְּלִית לָךְ מְלָה בְּעַלְמָא, דְּלָא אֵית לָהּ דְּוִגְמָא לְעִילָא,
כְּגוּוּנָא דְלְעִילָא הָכִי אֵית לְתַתָּא, וּבְעוּ יִשְׂרָאֵל
לְאַתְאֲחֲדָא בְּרוּזָא דָּא דְמַהִימְנוּתָא, קָמִי קוּדְשָׁא בְּרִיךְ
הוּא.

כְּתִיב (ויקרא כג) בַּסֶּכֶת תִּשְׁבוּ שְׁבַעַת יָמִים, דָּא הוּא רוּזָא
דְמַהִימְנוּתָא, וְהָאִי קָרָא עַל עַלְמָא עֲלָאָה אֲתַמַּר,
וְהָכִי תַנִּינּוּ, כַּד אֲתַבְּרִי עַלְמָא, אֲתַמַּר הָאִי קָרָא.
כַּד שָׂרָא חֲכָמָה לְנַפְקָא, מֵאַתֵּר דְּלָא יָדִיעַ וְלָא אֲתַחֲזִי,
כַּדִּין נְפִיק חַד מִשְׁחַתָּא, וּבְטַשׁ, וְהָיָא חֲכַמְתָּא
עֲלָאָה, נְצִיץ וְאַתְפַּשֵּׁט לְכָל סְטָרִין, בְּרוּזָא דְמִשְׁכַּנָּא
עֲלָאָה. וְהָיָא מִשְׁכַּנָּא עֲלָאָה, אֲפִיק שִׁית סְטָרִין, וּכְדִין
הָיָא נְצִיצוּ דְמִשְׁחַתָּא נְהִיר לְכָלָא, וְאָמַר בַּסֶּכֶת תִּשְׁבוּ
שְׁבַעַת יָמִים.

מֵאֵן סֶכֶת חָסַר ו'. דָּא מִשְׁכַּנָּא תַתָּאָה, דְּאִיהוּ
כַּעֲשִׂשִׁיתָא, לְאַחֲזָא לְכָל נְהוּרִין, וּכְדִין אָמַר,

בַּסֶּכֶת תִּשְׁבוּ שְׁבַעַת יָמִים. מֵאֵן שְׁבַעַת יָמִים. מֵעַלְמָא
 עֲלָאָה לְתַתָּאָה, דְּכִלְהוּ קִיִּימֵי בְּקִיּוּמָא, לְאַנְהָרָא לְהֵאֵי
 סֶכֶת. וּמֵאֵן אִיהִי. דָּא (עמוס ט) סֶכֶת דְּדוּד הַנּוֹפֶלֶת. סֶכֶת
 שְׁלוּם. וּבַעֵי עֲמָא קַדִּישָׁא לְמִיתָב תַּחֲוֹת צִלְהָא, בְּרוּזָא
 דְּמַהִימְנוּתָא, וּמֵאֵן דִּיתִיב בְּצִלָּא דָּא, יְתִיב בְּאַיְנוּן יוּמִין
 עֲלָאִין.

וְעַל דָּא כְּלָהוּ בַּסֶּכֶת בַּסֶּכֶת וְחַד בַּסּוּכּוֹת שְׁלִים, חַד
 שְׁלִים, לְאַחֲזָאָה דְּמֵאֵן דִּיתִיב בְּצִלָּא דָּא, יְתִיב
 בְּאַיְנוּן יוּמִין עֲלָאִין לְעִילָא, דְּקִיִּימִין עַל הָאֵי תַתָּאָה,
 לְאַנְהָרָא לֵיהּ, לְחַפִּיא עֲלֵיהּ, וְלֹאֲגָנָא לֵיהּ, בְּשַׁעֲתָא
 דְּאַצְטְרִיד.

וְתוּ, כְּלָהוּ אֶקְרוּן סְכוֹת בְּשְׁלִימוּ, וְכַתִּיב סֶכֶת חֶסֶר, דָּא
 עֲלָמָא תַתָּאָה, דְּבַעָא בְּהַנִּי ז' יוּמִין (דף קפ"ז ע"א)
 קַדִּישִׁין, לְמִינֵן לְשָׂאָר מְמַנֵּן רַבְרַבֵּן דְּעַמִּין, בְּעוּד דְּאִיהִי
 נְטִלָּא חֲדוּה בְּבַעֲלָהּ, וְלֹא יְקַטְרֵגוּן חֲדוּוֹתָא, בְּגִין
 דִּיתַרְבְּרוּן (ס"א דִּיתַעֲדִינוּן) בְּהֵוֹא מְזוּנָא, קַרְבָּנִין דִּלְהוּן
 סְגִיאִין יְתִיר מְשָׂאָר יוּמִין, בְּגִין דִּיתַעֲסִקוּן בְּהוּ, וְלֹא
 יַתַּעֲרְבוּן לְבַתַּר בְּחֲדוּה דִּישְׂרָאֵל. וּמֵאֵן חֲדוּה דִּישְׂרָאֵל,
 דָּא יוּמָא תְּמִינָאָה דְּעַצְרַת.

וְתָא חֲזִי, בְּעוּד דְּאַיְנוּן שָׂאָר מְמַנֵּן חֲדָאן, וְאַכְלִין בְּהֵוֹא
 מְזוּנָא דְּמַתְקֵנִי לוּן יִשְׂרָאֵל. אִיְנוּן מַתְקֵנִי כּוּרְסִיָּא

לְקוֹדֶשׁא בְּרִיךְ הוּא מִתְתָּא, וְלִסְלָקָא לִיה לְעֵילָא, בְּאִינוּן
זַיְנִין, וּבְחֻדוֹה, וּבְהַלּוּלָא, וְלֵאקְפָא מְדַבְחָא. כְּדִין אִיהִי
סְלָקָא, וְנִטְלָא בְּרַכָּאן וְחֻדוֹה בְּבַעֲלָה.

וְשֵׁאר חִיוּן רַבְרַבּוֹן מִמֶּנּוּ דְעַמִּין, אַכְלָן וּמְדָקוֹן וּרְפָסוֹן
וְאֵתְזוּנו. וְאִיהִי נְקֻטָּא נְפִשָׁאן בְּעַנּוּגִין לְעֵילָא,
כְּמָה דְאֵתְמַר. כִּיּוֹן דְנַחְתָּא, וְהָא נְקֻטָּא כָּל בְּרַכָּאן וְכָל
קְדוּשִׁין וְכָל עַנּוּגִין, וְיִשְׂרָאֵל כָּל הַנִּי שְׁבַעָה יוֹמִין הוּוּ
(ויקרא רצ"ד ע"ב) מְשַׁכִּין לָהּ בְּאִינוּן עוֹבְדִין דְקָא עַבְדִּין
וּמְקַרְבִּין בְּהֻדָּה, כְּדִין נַחְתָּא לְקַרְבָּא בְּבִנְהָא, וְלִמְחַדִּי לֹוֹן
יוֹמָא חַד, וְהָהוּא יוֹמָא אִיהוּ יוֹמָא תְּמִינָאָה, בְּגִין דְכָל ד'
יוֹמִין אַחַרְנִין בְּהֻדָּה. וְעַל דָּא אִיהוּ תְּמִינָאָה, וְתִמְנִיא
יוֹמִין כַּחְדָּא. וּבְגִין כַּף אַקְרִי עֲצָרַת: כְּנִישִׁין. כְּנִישִׁין
כְּלָהוּ בְּהָאֵי יוֹמָא. וְאַקְרִי שְׁמִינִי, וְלִית שְׁמִינִי אֶלָּא מְגוֹ
שְׁבַעָה.

כְּתִיב (איוב א) יְהִי שֵׁם יי' מְבוֹרָךְ. מֵאֵי מְבוֹרָךְ. (אֶלָּא כְּלָא יִדְעִי),
אַבְל רְזָא חֻדָּא יִדְעַת חַד מַחְבְּרָנָא, בְּמִדְבְּרָא אַחְזִיאוּ
לִיה בְּחַלְמָא, וְרַבִּי יִצְחָק כְּפִתּוּרָא שְׁמִיָּה. מֵאֵי מְבוֹרָךְ.
שִׁירוּתָא קָשָׁה, וְסוּפִיָּה רַךְ. מ"ב קָשָׁה, וְדִינָא אִיהוּ וְדָאֵי.
(וּלְבַתֵּר כַּף) כְּגוּוּנָא דָּא, יוֹמָא דְרֵאשׁ הַשָּׁנָה מ"ב, דְּהָא בְּמ"ב
(וּבְרָזָא דמ"ב) אַתּוּוֹן אַתְּבְּרִי עֲלֵמָא, וְעַל דָּא אַתְּבְּרִי בְּדִינָא.
לְבַתֵּר רַךְ, וְעַל דָּא תְּנִינּוֹן, כָּל שִׁירוּתִין קָשִׁין, וְסוּפָא

דְּלֵהוֹן רְכִינָן. (ס"א דא במ"ב וּבְרֻזָּא דְמ"ב אַתְּוֹן אַתְּבְּרִי עֲלֵמָא וְעַל דָּא אַתְּבְּרִי בְּדִינָא לְבִתְרָא פֶּרַךְ פְּגוּוֹנָא דָּא) בְּיוֹמָא דְרֵאשׁ הַשָּׁנָה מ"ב קָשָׁה בְּדִינָא.

בְּיוֹמָא דְעֶצְרַת רַךְ בְּחֻדוֹת.

תָּא חֲזִי, מָה בֵּין דִּינָא עֲלָאָה, לְהֵאִי דִינָא. דִּינָא עֲלָאָה שִׁירוּתָא וְסוֹפָא קָשָׁה, וְלִית מֵאן דִּיִּקּוּם בֵּיהּ, וְכָל מָה דְאֶזִּיל אֶתְתַּקַּף, וּבִתְרָ דְשָׂאֲרִי, לָא סְלִיק מִנִּיהּ, עַד דְאֶכִּיל וְשִׂצִי כֹלָא, דְלָא אֶשְׁתָּאֲרַר כְּלוּם. אֲבָל דִּינָא אַחֲרָא דִתְתָא, שִׁירוּתָא קָשָׁה, וְכָל מָה דְאֶזִּיל אֶתְחַלֵּשׁ, עַד דְנִהִיר אַנְפִּין, כְּגוּוֹנָא (ס"א דא דִּינָא דְנוֹקְבָא) דְנוֹקְבָא דְחַלְשׁ

חִילָהָא.

אִימְתִי אֶתְעַר דִּינָא דְלְעִילָא לְמִשְׁרִי עַל עֲלֵמָא. בְּיוֹמָא דְטוֹפְנָא. וְעַל דָּא לָא אֶשְׁתָּאֲרַר כְּלוּם בְּעֲלֵמָא, בַּר הַהוּא תְּבוּתָא דְנַח, דְאִיְהִי כְּגוּוֹנָא עֲלָאָה, דְסָבִיל לְהַהוּא תוֹקְפָא. וְאִי לָאו דְזַמִּין קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, וְאֶשְׁתַּכַּח בְּרַחֲמֵי עַל עֲלֵמָא, כָּל עֲלֵמָא אֶתְאֲבִיד, דְכְּתִיב, (תהלים כט) יי' לִמְבוּל יִשָּׁב, וְעַל דָּא לָא שְׂרִיא דִינָא דְלְעִילָא עַל עֲלֵמָא, דְלָא יִכִּיל עֲלֵמָא לְמִסְבֵּל לֵיהּ, אֶפִּילוּ רְגַעָא

חָדָא.

אֲדַהְכִי הוּהוּ רַבִּי שְׁמַעוֹן בְּכִי וְחַדִּי. זְקַפּוּ עַיִנֵינוּ, וְחַמוּ חֲמֻשָּׁה מֵאֵינוֹן פְּרוּשִׁים, דְהוּוּ אֶזְלִי אֶבְתַּרִּיהּ, לְמַתְבַּע לֵיהּ. קָמוּ. אֲמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן, מִכָּאן וְלַהֲלָאָה מָה

שְׁמַךְ. אָמַר, נְהוֹרָאֵי סָבָא, בְּגִין דְּנְהוֹרָאֵי אַחְרָא אֵית
 גְּבַן. אֲזִלוּ רַבֵּי שְׁמַעוֹן וְאִינוּן חֲבַרְיָא עִמֵּיהּ תְּלַת מִילִין,
 אָמַר רַבֵּי שְׁמַעוֹן, לְאִינוּן אַחְרַנִּין, מַה אַרְחָא דָּא גַבְיִכוּ.
 אָמְרוּ, לְמַתְבַּע לֵיהּ לְהָאֵי סָבָא, דְּמִימוּי אֲנָן שְׁתָּאן
 בְּמַדְבְּרָא. אָתָּא רַבֵּי שְׁמַעוֹן וּנְשָׁקִיהּ, אָמַר לֵיהּ, נְהוֹרָאֵי
 שְׁמַךְ, וְנְהוֹרָא אַנְתָּ, וְנְהוֹרָא עַמְךָ שְׂרִי.

פְּתַח רַבֵּי שְׁמַעוֹן וְאָמַר, (דניאל ב) הוּא גְּלֵא עֲמִיקְתָּא
 וּמְסַתְּרָתָא יַדַּע מַה בַּחֲשׂוּכָא וְנְהוֹרָא עִמָּה שְׂרָא.
 הוּא גְּלֵה עֲמִיקְתָּא וּמְסַתְּרָתָא, קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא גְּלֵי
 עֲמִיקְתָּא וּמְסַתְּרָתָא, דְּכָל עֲמִיקִין סְתִימִין עַלְאִין אִיהוּ
 גְּלֵי לֹון. וּמֵאֵי טַעְמָא גְּלֵי לֹון. בְּגִין דִּידַע מַה בַּחֲשׂוּכָא.
 דְּאֶלְמָלָא חֲשׂוּכָא לָא אֶתִידַע נְהוֹרָא. וְאִיהוּ יַדַּע מַה
 בַּחֲשׂוּכָא. וּבְגִין כֹּךְ גְּלֵי עֲמִיקְתָּא וּמְסַתְּרָתָא, דְּאֵי לָאו
 חֲשׂוּכָא לָא יִתְגַּלִּיין עֲמִיקִין וּמְסַתְּרָאן. וְנְהוֹרָא עִמָּה
 שְׂרָא. מֵאן נְהוֹרָא דָּא. נְהוֹרָא (דף קפ"ז ע"ב) דְּאֶתְגַּלְיָא מְגוּ

חֲשׂוּכָא.

וְאֲנָן מְגוּ חֲשׂוּכָא דִּהוּהּ בְּמַדְבְּרָא, אֶתְגַּלִּי לָן נְהוֹרָא דָּא.
 רַחֲמָנָא יְשְׂרִי עַמְךָ נְהוֹרָא, בְּעֶלְמָא דִּין, וּבְעֶלְמָא
 דְּאֶתִי. אֲזִלֵי רַבֵּי שְׁמַעוֹן וְחֲבַרְיָא, אֲלִין תְּלַת מִילִין
 אַבְתְּרִיהּ, אָמַר לֵיהּ, אַמְאֵי לָא אֲזִלֵי אֲלִין עַמְךָ
 כְּקַדְמִיתָא. אָמַר לֵיהּ, לָא בְּעִינָא לְאַטְרָחָא לְבַר נֶשׁ עַמִּי,

הַשָּׂתָּא דְּאָתוּ נְזִיל כַּחְדָּא. אֲזִלוּ, וְרַבִּי שְׁמַעוֹן אָזַל
 לְאַרְחִיָּה. אָמַר רַבִּי אַבָּא, הָא אֲנִן יַדְעֵנָא שְׁמִיָּה, וְאִיהוּ
 לָא יַדַּע שְׁמִיָּה דְּמֹר, אָמַר לֵיהּ, מַנִּיָּה יַדְעֵנָא דְּלָא
 לְאַתְחִזָּאָה.

בְּרוּךְ יְיָ לְעוֹלָם אָמֵן וְאָמֵן:

פְּרֻשַׁת כִּי תִשָּׂא

(שמות ל) וַיְדַבֵּר יְיָ אֶל מֹשֶׁה לֵאמֹר. כִּי תִשָּׂא אֶת רֹאשׁ בְּנֵי
 יִשְׂרָאֵל לְפָקוּדֵיהֶם וְגו', רַבִּי אַבָּא וְרַבִּי אַחָא וְרַבִּי
 יוֹסִי הוּוּ אֲזִלִּי מְטַבְּרִיָּה לְצַפְרִי. עַד דְּהוּוּ אֲזִלִּי, חָמוּ לֵיהּ
 לְר' אֶלְעָזָר דְּהוּוּ אָתִי, וְרַבִּי חִיָּיא עֲמִיָּה. אָמַר רַבִּי אַבָּא,
 וְדַאי נִשְׁתַּתַּף בְּהַדִּי שְׁכִינְתָּא. אֹרִיכוּ לְהוּ, עַד דְּמָטוּ
 לְגַבִּיָּיהוּ. כִּיּוֹן דְּמָטוּ גַבִּיָּיהוּ, אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר, וְדַאי
 כְּתִיב, (תהלים לד) עֵינֵי יְיָ אֶל צְדִיקִים וְאֲזִנּוּ אֶל שׁוֹעֲתִם.
 הָאִי קָרָא קְשִׁיָּא וְכו'.

(זה המאמר תמצאנו בפרשת פקודי דף רכ"ה ע"ש, שם

מקובו)

תָּא חֲזִי, הָא אוֹקְמוּהָ, לִית בְּרַכְתָּא דְּלַעֲיָלָא שְׁרִיָּיא עַל
 מְלָה דְּאַתְמַנִּי. וְאִי תִימָא, יִשְׂרָאֵל הֵיךְ אַתְמַנּוּן.
 אָלָא כּוּפְרָא נָטִיל מַנִּיָּיהוּ, וְהָא אוֹקְמוּהָ, וְחוּשְׁבָנָא לָא
 הוּי עַד דְּאַתְכַּנְיֵשׁ כָּל הַהוּא כּוּפְרָא, וְסָלִיק לְחוּשְׁבָנָא.
 וּבְקַדְמִיתָא מְבַרְכִין לְהוּ לְיִשְׂרָאֵל, וּלְבַתַּר מַנִּין הַהוּא